

RAPORT

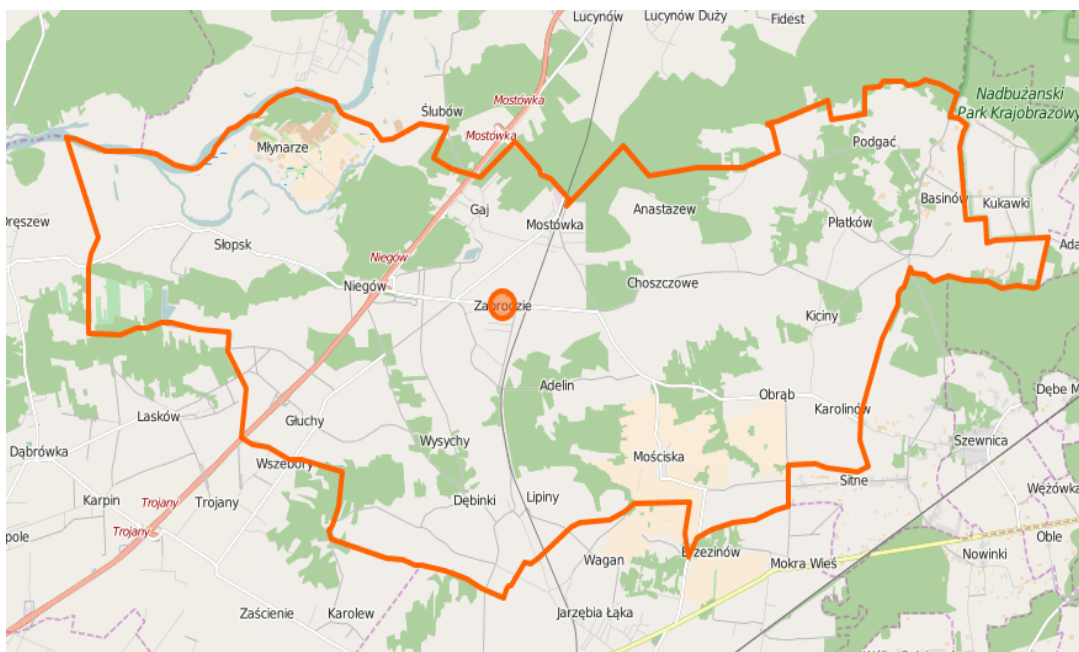
O STANIE GMINY ZABRODZIE

ZA 2018 ROK

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY ZABRODZIE

Gmina Zabrodzie jest gminą wiejską położoną w północnej części województwa mazowieckiego w powiecie wyszkowskim. Gmina zlokalizowana jest w odległości około 45 km od Warszawy. Powierzchnia gminy wynosi 92,03 km² i jest podzielona na 22 sołectwa. Według danych Ewidencji Ludności gminę w 2018 roku zamieszkiwało 5.936 osób. Gęstość zaludnienia wynosi średnio 64 os/km².

Mieszkańcy gminy korzystają z usług zlokalizowanych w Warszawie i Wyszkowie (siedzibie powiatu), m. in. w zakresie szkolnictwa i ochrony zdrowia oraz z rynku pracy. Z kolei dla mieszkańców Warszawy gmina Zabrodzie stanowi miejsce weekendowego wypoczynku. W związku z przynależnością gminy w latach 1975-1999 do województwa ostrołęckiego do dziś zachowały się powiązania Zabrodzia z Ostrołęką, w której mieszczą się delegatury urzędów i instytucji obejmujące swym zasięgiem gminę Zabrodzie.

Gmina Zabrodzie sąsiaduje z gminami: Wyszków - od północy (powiat wyszkowski), Tłuszcz - od południa (powiat wołomiński),

Somianka - od zachodu (powiat wyszkowski), Dąbrówka - od zachodu (powiat wołomiński) i Jadów od wschodu (powiat wołomiński).

W przestrzeni Gminy największą powierzchnię zajmują użytki rolne - 68,9% powierzchni oraz grunty zadrzewione i zakrzewione - 23,7% powierzchni gminy.

Zabudowa gminy składa się z budynków z różnych okresów o różnych standardach użytkowych i technicznych. Około 80% budynków zostało wybudowanych w okresie do 1989 roku. Dawna zabudowa, niezależnie od charakteru poszczególnych budynków, składa się na względnie uporządkowany, harmonijny krajobraz osadniczy.

Turystyka

Gmina Zabrodzie nie posiada rozwiniętej bazy turystycznej. Od wielu lat na terenie gminy rozwija się budownictwo letniskowe. Większe zgrupowania zabudowy letniskowej występują w miejscowościach: Słopsk, Młynarze oraz Choszczowe. Dzięki dogodnemu położeniu geograficznemu, rozbudowanej infrastrukturze technicznej, walorom krajobrazowym i czystemu środowisku gmina posiada duży potencjał i możliwości rozwoju turystyki.

Zabrodzie położone jest po zachodniej stronie dolnego Bugu. W kierunku północnym sięga Puszczy Kamienieckiej, a na wschód dochodzi do Lasów Łochowskich.

Ze względu na cenne naturalne warunki krajobrazowe i przyrodnicze oraz szczególnie mikroklimat Zabrodzie jest atrakcyjne turystycznie, szczególnie dla mieszkańców aglomeracji warszawskiej, którzy spędzają tu wakacje na swoich działkach rekreacyjnych. Jest tu ok. 2 tys. domków letniskowych. Najwięcej z nich znajduje się wśród lasów i wydm w Mostówce, w leżącym blisko Bugu Słopsku, a także w położonych na międzyrzeczu Bugu i rzeki Fiszor Młynarzach oraz w Choszczowym.

Zabytki

Najcenniejsze zasoby kultury – obiekty wpisane do rejestru konserwatora zabytków to:

Niegów

- zespół sakralny (nr rej. A-477 z 07.07.1981 r.), w tym:
 - kościół parafialny p.w. Św. Trójcy z wyposażeniem, kościół murowany z lat 1863-1866 wybudowany w stylu późno klasycystycznym na planie prostokąta o dachu 2-spadowym, kryty blachą,
 - dzwonnica,
- kaplica cmentarna i cmentarz parafialny rzymsko-katolicki,
- zespół dworsko – parkowy, własność Stowarzyszenia Sióstr Samarytanek Krzyża Chrystusowego, w tym:
 - dwór murowany z 1876 roku, którego właścicielką była Józefa Orłowska,
 - park zabytkowy w otoczeniu pałacu z drugiej połowy w XIX w., przekomponowany w 1912 r. przez projektanta Stefana Celichowskiego,
 - aleja klonowa,
- murowany budynek młyna „Nowość” wraz z otoczeniem,
- wyposażenie młyna „Nowość”.

Dębinki

- zespół pałacowo-parkowy, w tym:
 - pałac murowany z XVII wieku,
 - oficyna pałacowa /lewa z II połowy XVIII w., przebudowana z końcem XIX w. przez arch. Mierzanowskiego,
 - oficyna pałacowa /prawa z II połowy XVIII w.,
 - oficyna dworska nr 2 (czworak) z II połowy XIX w.,
 - budynek gospodarczy nr 8 z II połowy XIX w.,
- park krajobrazowy (XIX w.) o powierzchni 5,7 ha otaczający pałac,
- dawne podwórze gospodarcze i sady wraz z aleją dojazdową do pałacu.

Głuchy

- założenie dworsko-parkowe, w tym:
 - dwór drewniany z końca XVIII wieku, zwany popularnie „Norwidem”, wzniesiony dla rodziny Zdzieborskich w stylu klasycznym, następnie stanowił własność Ludwiki ze Zdziborskich i Jana Norwida, rodziców urodzonego tu w 1823 r. poety Cypriana Kamila Norwida. Jest to budowla drewniana na planie o konstrukcji zrębowej na podmurowaniu,
 - park zabytkowy „Norwidów” z końca XVIII wieku, współtworzący zespół dworski. Park posiada charakter swobodnego układu z podkreśleniem osi kompozycyjnej w postaci alei wiodącej do dworu. Gatunki dominujące to klony pospolite i klony jawory, lipy, olsze i jesiony.

Inne obiekty uznane za warte ochrony, ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków:

Głuchy - 4 chałupy wiejskie,

Niegów - plebania murowana z poł. XIX w., figurka Matki Boskiej na terenie parku dworskiego z pocz. XX w.,

Młynarze - cmentarz ewangelicki, Mostówka - dom mieszkalny ul. Dworcowa 4, z II ćw. XX w., drewniany, dom mieszkalny ul. Dworcowa 5, z II ćw. XX w., drewniany, dom mieszkalny ul. Napoleńska 22, z 1931 r., drewniany.

Struktura własnościowa gruntów. Rolnictwo

Na terenie gminy Zabrodzie występują następujące formy własności i władania gruntami:

L.p.	Właściciel terenów	(ha)	(%)
1	Skarb Państwa	911,55	9,91
2	Agencja Własności Skarbu Państwa	228,42	2,48
3	gmina Zabrodzie	103,72	1,13
4	własność prywatna	7682,33	83,5
5	spółdzielnie	0,76	0,01
6	kościóły i związki wyznaniowe	91,01	0,99
7	wspólnoty gruntowe	29,10	0,32
8	powiaty i związki powiatowe	38,64	0,42
9	pozostałe jednostki z udziałem samorządu (gminne, powiatowe, wojewódzkie)	45,73	0,5
10	spółki handlowe	0,55	0,01
11	inne	68,19	0,74
Razem		9203	100

Podział powierzchni gminy pod względem rodzajów gruntów:

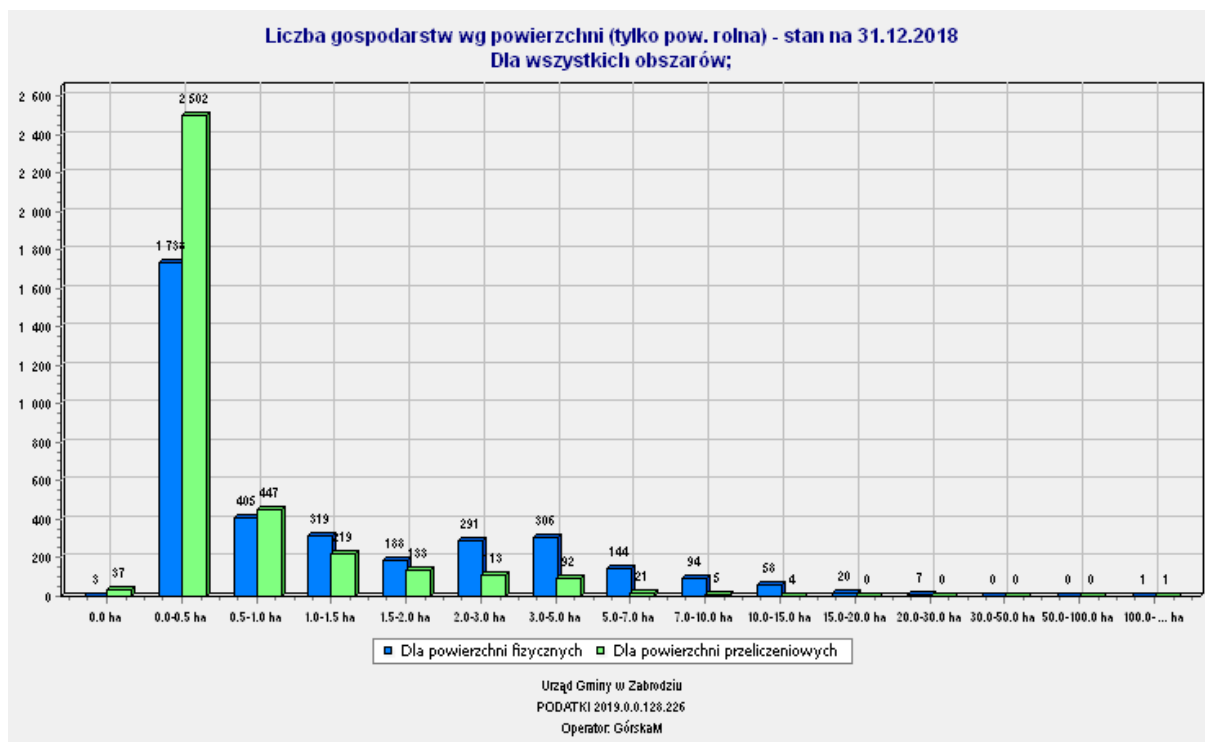
Rodzaj gruntów	Powierzchnia [ha]	Udział %
Grunty orne	3842	41,8
Sady	30	0,3
Łąki trwałe	1074	11,7
Pastwiska trwałe	1095	11,9
Grunty rolne zabudowane	224	2,4
Grunty pod rowami	59	0,6
Lasy	2075	22,6
Grunty zadrzewione i zakrzewione	103	1,1
Grunty pod wodami	115	1,3
Grunty zabudowane i zurbanizowane	491	5,3
Nie użytki	95	1,0
Razem	9.203	100

Rolnictwo odgrywa główną rolę w tworzeniu struktury gospodarczej gminy. Największą powierzchnię gruntów ornych zajmują słabe i bardzo słabe gleby piaskowe klasy V i VI (ok.78% gruntów ornych), suche i mało urodzajne. Występują one na całej powierzchni gminy, poprzedzielane drobnymi lasami i dużymi powierzchniami łąk.

Grunty orne gminy charakteryzują się na ogół słabymi warunkami do produkcji rolnej. Dominują gleby klasy V i VI bardzo słabo urodzajne, nie nadające się do intensyfikacji rolnictwa. Czynnikiem ograniczającym przydatność dla rolnictwa gleb zaliczanych do klasy IVa i IVb jest ich mała naturalna urodzajność wymagająca wysokiego uzupełnienia składników mineralnych oraz mała zdolność utrzymywania wody opadowej. Gleby całego powiatu wyszkowskiego charakteryzują się bardzo wysokim odczynem

zakwaszenia, niedoborem magnezu i potasu, są stosunkowo zasobne w przyswajalny fosfor.

Zgodnie z danymi z ewidencji podatkowej na koniec 2018 roku na terenie gminy Zabrodzie znajdowało się:

Liczba gospodarstw wg powierzchni (z analizą podatków) dla wszystkich obszarów		Dla powierzchni fizycznych
Urząd Gminy w Zabrodziu	System: Podatki - osoby fizyczne 2019.0.0.128.226	
Operator: Górskam		
Zakres powierzchni	Ilość gospodarstw	
0,0 - 0,4999 ha	1 783 szt.	
0,5 - 0,9999 ha	402 szt.	
1,0 - 1,4999 ha	318 szt.	
1,5 - 1,9999 ha	190 szt.	
2,0 - 2,9999 ha	292 szt.	
3,0 - 4,9999 ha	308 szt.	
5,0 - 6,9999 ha	141 szt.	
7,0 - 9,9999 ha	96 szt.	
10,0 - 14,9999 ha	57 szt.	
15,0 - 19,9999 ha	20 szt.	
20,0 - 29,9999 ha	7 szt.	
30,0 - 49,9999 ha	0 szt.	
50,0 - 99,9999 ha	0 szt.	
100,0 ha i powyżej	1 szt.	

Koniec wydruku

Uwarunkowania komunikacyjne

Układ komunikacyjny poszczególnych miejscowości i rejonów zagospodarowania Gminy składa się z sieci drogowej oraz linii kolejowej. Układ drogowy tworzą drogi publiczne: krajowa, powiatowe i gminne. Ponadto w obszarze gminy występują drogi wewnętrzne, obsługujące tereny zabudowy. Układ dróg kołowych uzupełnia zelektryfikowana lokalna linia kolejowa Warszawa - Tłuszcz - Wyszaków - Ostrołęka. Główny układ komunikacyjny Gminy tworzy droga krajowa S8 - relacji Warszawa - Białystok.

Drogi gminne posiadają zróżnicowane nawierzchnie tj. bitumiczne, tłuczniowe, żwirowe i gruntowe. Ponadto w gminie funkcjonuje szereg dróg nie ustanowionych jako drogi publiczne tj. drogi wiejskie, gospodarcze, polne. Na terenie Gminy Zabrodzie istnieje łącznie 260,6 km dróg gminnych i 29,1 km dróg będących w gestii Powiatu Wyszakowskiego.

Podział dróg wg nawierzchni w 2018 roku przedstawiał się następująco:

- ♦ bitumiczne – 87,917 km,
- ♦ żwirowe – 38,480 km,
- ♦ gruntowe – 145,900 km.

Podstawowy układ drogowy gminy Zabrodzie umożliwiający powiązania zewnętrzne z innymi rejonami tworzą:

- droga ekspresowa S8 (Warszawa - Radzymin - Wyszaków - Białystok - granica państwa), z węzłem w Niegowie i przejazdem bez powiązań w Głuchach,
- droga powiatowa nr 4420W (28 555) – Niegów - Młynarze,
- droga powiatowa nr 1811W (28 556) – Białobrzegi – Kuligów – Słopsk – Niegów – Karolinów,
- droga powiatowa nr 4421W (28 562) – od drogi ekspresowej S8 – Mostówka – Zazdrość),
- droga powiatowa nr 4325W (28 563) – stacja kolejowa Tłuszcz – Przykory – Adelin,

- droga powiatowa nr 4326W (28 564) – Mokra Wieś – Obręb.

Przewozy pasażerskie na terenie gminy Zabrodzie oraz w powiązaniach zewnętrznych odbywają się w oparciu o komunikację autobusową i kolejową.

Komunikacja autobusowa obsługuje powiązania o znaczeniu regionalnym i lokalnym. Przewozy pasażerskie obsługiwane są także przez autobusy prywatnych przewoźników, głównie na trasie Warszawa-Wyszków. Mniejsze znaczenie w obsłudze pasażerskiej gminy ma komunikacja kolejowa. Przez teren gminy przebiega linia kolejowa Warszawa - Tłuszcz - Wyszków - Ostrołęka. W granicach gminy zlokalizowane są dwa przystanki osobowe: Grzegorzewo, Mostówka.

Demografia

Statystyka mieszkańców według wieku i płci za 2018 rok			
Wiek	Liczba mieszkańców	Mężczyzn	Kobiet
0-2	216	111	105
3-7	358	181	177
8-12	440	251	189
13-17	316	168	148
18-60 (kobiety) 18-65 (mężczyźni)	3656	1971	1685
powyżej 60 (kobiety) i powyżej 65 (mężczyźni)	950	283	667
Razem	5936		

Gmina Zabrodzie składa się z 22 miejscowości (sołectw):

Liczba mieszkańców sołectw w 2018 roku		
Lp.	Miejscowość	Liczba ludności
1.	Adelin	189
2.	Anastazew	159
3.	Basinów	140
4.	Choszczowe	197
5.	Dębinki	548
6.	Gaj	339
7.	Głuchy	287
8.	Karolinów	40
9.	Kiciny	136
10.	Lipiny	268
11.	Młynarze	91
12.	Mostówka	668
13.	Mościska	72
14.	Niegów	691
15.	Obręb	154
16.	Płatków	131
17.	Podgac	95
18.	Przykory	185
19.	Słopsk	365
20.	Wysychy	271
21.	Zabrodzie	707
22.	Zazdrość	203
Razem		5936

W 2018 roku 203 osoby zameldowały się na pobyt stały w gminie Zabrodzie, w tym 102 osoby spoza gminy, natomiast 140 osób wymeldowało się z pobytu stałego. Liczba zameldowanych na pobyt czasowy w 2018 roku wyniosła 42 osoby, w tym 12 cudzoziemców. W tym czasie wymeldowało się z pobytu czasowego 6 osób. W 2018 roku Urząd Stanu Cywilnego w Zabrodziu odnotował 70 urodzeń i 58 zgonów.

2. BUDŻET GMINY

Dochody budżetu gminy zrealizowano w 103,26 % na plan 27 236 573,32 złote wykonano 28 124 680,50 złotych w tym 27 897 450,50 złotych dochodów bieżących i 227 230 złotych dochodów majątkowych.

Wydatki zrealizowano w 95,17% na plan 29 420 781,67 złotych zrealizowane zostały w kwocie 27 998 435,60 złotych w tym: wydatki inwestycyjne na plan 3 550 538,00 złotych zrealizowano w kwocie 3 139 823,14 złotych , wydatki bieżące na plan 25 870 243,67 złotych zrealizowano w kwocie 24 858 612,46 złotych.

Plan budżetu na 31.12.2018 roku:

- deficyt budżetu w wysokości 2 184 208,35 złotych, sfinansowany przychodami pochodzącymi z kredytu w wysokości 1 200 000 złotych oraz przychodami pochodzącymi z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 2 249 208,35 złotych,
- rozchody w wysokości 1 265 000 złotych zostały zaplanowane na spłatę kredytów.

Przychody budżetu w kwocie 3 449 208,35 złotych.

Budżet gminy na 31.12.2018 roku zamknął się wynikiem dodatnim 126 244,90 złotych.

W 2018 roku zostały spłacone raty kredytów w kwocie 1 265 000 złotych.

Stan zadłużenia Gminy na 31.12.2018 roku wynosi 4 437 988,00 złotych i stanowi 15,8 % wykonanych dochodów Są to kredyty długoterminowe zaciągnięte w latach ubiegłych na realizację zadań inwestycyjnych.

Relacja łącznej kwoty spłat kredytów wraz z należnymi odsetkami planowanych dochodów ogółem, wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych została zachowana.

Gmina Zabrodzie na dzień 31.12.2018 nie ma zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji.

Otrzymano dotacje na realizację zadań inwestycyjnych :

- ✓ 100 000,00 złotych wpływ dotacji z Urzędu Marszałkowskiego województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „Przebudowa odcinka drogi w miejscowości Głuchy”,
- ✓ 69 230,00 złotych wpływ dotacji z Urzędu Marszałkowskiego województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „Zakup lekkiego samochodu ratowniczo gaśniczego”,
- ✓ 38 000,00 złotych wpływ środków finansowych od OSP Zabrodzie na realizację zadania pn. „Zakup lekkiego samochodu ratowniczo gaśniczego”,
- ✓ 20 000 złotych wpływ dotacji z Urzędu Marszałkowskiego województwa Mazowieckiego, w tym: na realizację zadania pn. „Budowa siłowni plenerowej przy trasach biegowych w Mostówce” w kwocie 10 000,00 złotych oraz na realizację zadania pn. „Budowa siłowni plenerowej przy trasach biegowych w miejscowości Słopsk” w kwocie 10 000,00 złotych.

Dotacje celowe na realizację wydatków bieżących:

- ✓ 49 538,40 złotych środki otrzymane ze Starostwa Powiatu Wyszowskiego na realizację wydatków związanych z bieżącym i zimowym utrzymaniem dróg powiatowych,
- ✓ 20 000,00 złotych wpływ dotacji z Urzędu Marszałkowskiego województwa Mazowieckiego na remont strażnicy OSP Słopsk.

Gmina przekazała dotacje celowe w roku budżetowym 2018 na:

- ✓ 4 713,00 złotych dotacja przekazana Gminie Wyszaków na realizację wydatków, dotyczącą prowadzenia konsultacji w Gminnym Punkcie promocji Zdrowia i Profilaktyki,

- ✓ 70 008,00 złotych dotacja na realizację zadania inwestycyjnego „Wykonanie remontu i modernizacji trzykondygnacyjnego pawilonu Szpitala Powiatowego w Wyszku mieszczącego oddział kardiologii i chorób wewnętrznych wraz z wyposażeniem”,
- ✓ 70 000,00 złotych dotacja celowa dla Gminnego Ośrodka Kultury w Zabrodziu z przeznaczeniem na realizację uroczystości kulturalno - sportowych na „Jagodowe żniwa za brodem Kiciny, 8 lipca 2018 roku”,
- ✓ 5 500,00 złotych się dotację celową dla OSP Słopsk na zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego.

Wydatki majątkowe stanowiły 11,2 % ogólnych wydatków budżetowych.

Wydatki majątkowe w 2018 roku zrealizowane w kwocie 3 139 823,14 złotych na plan 3 550 538,00 złotych, tj. 88,43 %. Wydatki te realizowane były w ramach następujących działów:

010 – Rolnictwo i łowiectwo - 46 095,61 złotych

400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę
- 14 000,00 złotych

600 - Transport i łączność - 2 445 524,76 złotych

700 – Gospodarka mieszkaniowa - 23 505,00 złotych

750 – Administracja publiczna - 67 009,17 złotych

754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa
- 197 230,00 złotych

801 – Oświata i wychowanie - 171 824,44 złotych

851 – Ochrona zdrowia - 70 008,00 złotych

900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - 60 408,16 złotych

926 – Kultura fizyczna - 44 218,00 złotych

OGÓŁEM - 3 139 823,14 złotych

Gmina Zabrodzie nie realizowała wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 w 2018 roku.

W roku 2018 nie realizowano również funduszu sołeckiego i budżetu obywatelskiego.

Dochody uzyskane z tytułu gospodarowania mieniem - 775 166,26 złotych

3. DOKUMENTY STRATEGICZNE

Strategia rozwoju gminy

Strategia rozwoju gminy Zabrodzie przewiduje zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju, czyli równowagę pomiędzy rozwojem gospodarczym, ochroną środowiska i rozwojem społecznym. Wizja rozwoju Zabrodzia brzmi następująco:

Gmina Zabrodzie jako miejsce bezpieczne i przyjazne dla mieszkańców, wspierająca przedsiębiorczość i gospodarkę. Inwestująca w innowacyjność, wspierająca zrównoważony i trwały rozwój. Dbająca o dziedzictwo kulturowe oraz stan środowiska naturalnego.

Tworząc wizję gminy Zabrodzie starano się określić jakie cechy powinny ją w przyszłości charakteryzować. Określenie pożądanego przez lokalną społeczność obrazu ich miejsca zamieszkania jest bardzo istotne z punktu widzenia formułowania celów rozwoju i kierunków podejmowanych działań. Misja rozwoju Zabrodzia została sformułowana następująco:

Misją gminy Zabrodzie jest poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności oraz dbałość o środowisko naturalne. A także stworzenie warunków przyjaznych dla mieszkańców i atrakcyjnych dla inwestorów.

Cele strategiczne zostały oparte na opracowanej wcześniej misji regionu, a ich zrealizowanie pozwolić ma na spełnienie założonej wizji rozwoju gminy Zabrodzie. Cele strategiczne przedstawione zostały następująco:

Cele strategiczne i kierunki działania		
Gmina Zabrodzie miejscem przyjaznym mieszkańcom	Poprawa konkurencyjności gospodarki lokalnej	Stworzenie pozytywnego wizerunku Gminy Zabrodzie
Cel strategiczny 1: Poprawa standardu życia mieszkańców oraz rozwój aktywnej i dobrze zorganizowanej społeczności lokalnej	Cel strategiczny 2: Rozwój konkurencyjnej gospodarki	Cel strategiczny 3: Rozwój środowiska i dostępności turystycznej regionu.
Cel operacyjny 1: Rozwój wysokiej jakości usług na rzecz społeczności lokalnej w zakresie kultury, sportu, rekreacji, opieki medycznej i socjalnej	Cel operacyjny 1: Wsparcie i rozwój lokalnych gałęzi gospodarki	Cel operacyjny 1: Opracowanie planu promocji gminy
Cel operacyjny 2: Poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy	Cel operacyjny 2: Tworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej	Cel operacyjny 2: Stworzenie wizerunku gminy przyjaznej turystom i inwestorom
Cel operacyjny 3: Poprawa warunków zamieszkania i wypoczynku mieszkańców	Cel operacyjny 3: Przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych	Cel operacyjny 3: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Cel operacyjny 4: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	Cel operacyjny 4: Dostosowanie programu edukacji do rynku pracy	Cel operacyjny 4: Zachowanie walorów turystycznych regionu
Cel operacyjny 5: Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych	Cel operacyjny 5: Wspólna promocja oferty gospodarczej	Cel operacyjny 5: Realizacja celów Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Zabrodzie
		Cel operacyjny 6: Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego

Uzupełnieniem ww. celów operacyjnych i strategicznych są wyszczególnione w Strategii zadania, których realizacja ma się przyczynić do ich wdrożenia. Zadania są odzwierciedleniem celów w ramach jakich mają zostać zrealizowane. W celu umożliwienia ewaluacji wdrażania założeń Strategii, każdemu celowi operacyjnemu przypisane zostały proponowane wskaźniki realizacji, nawiązujące do zakładanych działań.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów zabudowy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabrodzie opracowane zostało na podstawie Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i wydanego - w oparciu o nią - Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz na podstawie Uchwały Nr X/55/07 Rady Gminy Zabrodzie z dnia 11 października 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabrodzie.

Uwzględniając bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, na terenie gminy Zabrodzie zostały wyznaczone i oznaczone odpowiednio symbolami, następujące rodzaje obszarów funkcjonalnych:

- ✓ symbolem MU - tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- ✓ symbolem UM – tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej,
- ✓ symbolem MNL – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy rekreacyjnej i letniskowej,
- ✓ symbolem ML – tereny zabudowy rekreacyjnej i letniskowej,
- ✓ symbolem U – tereny zabudowy usługowej,
- ✓ symbolem UO – tereny zabudowy usług oświaty i sportu,
- ✓ symbolem UK – tereny zabudowy usług kultury i kultu religijnego,
- ✓ symbolem UP – tereny usługowo–produkcyjne,
- ✓ symbolem UT – tereny usługowo – techniczne,
- ✓ symbolem USR – tereny usług sportu i rekreacji.

Przy obliczeniu powierzchni obszarów do zabudowy w rozbiciu na różne funkcje, dokonano podziału terenów o funkcjach mieszanych (funkcje MU, UM, MNL) na funkcje mieszkaniowe, usługowe i letniskowe. Dla terenów oznaczonych MU przyjęto, że tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

stanowiąc będą 60% powierzchni, a tereny usługowe 40% powierzchni. Dla terenów oznaczonych UM przyjęto, że tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej stanowiąc będą 30% powierzchni a tereny usługowe 70% powierzchni. Dla terenów oznaczonych MNL przyjęto, że tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej stanowiąc będą 40% powierzchni a tereny zabudowy letniskowej 60% powierzchni. Wyliczone na podstawie tych założeń powierzchnie dla poszczególnych funkcji przedstawia poniższa tabela.

Lp	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia [ha]	Pow. użytkowa zabudowy [m ²]
1	zabudowa mieszkaniowa	697,54	484 547
2	zabudowa usługowa	418,83	590 270
3	zabudowa usługowa, produkcyjna i techniczna	327,02	386 464
4	tereny sportu i rekreacji	157,41	
5	zabudowa letniskowa	613,23	195 306

W obszarze gminy Zabrodzie generalnie wyróżniają się dwie główne strefy gruntów z punktu widzenia ich przydatności do celów budowlanych. Obszary tarasu zalewowego Bugu, starorzeczy i obniżen są zbudowane w przewadze z gruntów słabonośnych lub nienośnych, silnie nawodnionych. Studium nie przewiduje wprowadzania nowej zabudowy na te tereny.

W odległości 1000m od linii kolejowej Warszawa (Tuszczy) – Ostrołęka nie dopuszcza się nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i nowych dużych obiektów użyteczności publicznej. Pozostały obszar gminy, położony poza dolinami rzek, w przeważającej części nadaje się do zabudowy. Studium zakłada, że obszary rozwoju zabudowy w gminie będą generalnie kształtowane wzdłuż istniejących i projektowanych ciągów komunikacyjnych, z uwzględnieniem stanu uzbrojenia w infrastrukturę techniczną oraz racjonalności jej ewentualnej rozbudowy.

Terenami preferowanymi do rozwoju rekreacji i wypoczynku, poza istniejącymi terenami we wsiach Mostówka, Choszczowe i Słopsk, są

również nowe, wyznaczone na rysunku kierunków Studium, grunty we wsiach: Wysychy, Basinów, Podgać i Anastazew. W Studium wykluczono dalszy rozwój zabudowy rekreacyjno-letniskowej położonej w dolinie rzeki Bug, na terenach szczególnego zagrożenia powodzią we wsiach Słopsk i Młynarze.

W studium wskazano też potencjał terenów położonych wzdłuż trasy S8, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, na których przewidziano rozwój zabudowy usługowej i usługowo-produkcyjnej.

4. OCHRONA ŚRODOWISKA

Polityka Środowiskowa Gminy Zabrodzie ukierunkowana jest na:

- ♦ ochronę wód wraz z wprowadzaniem racjonalnych i nowoczesnych rozwiązań zapewniających sprawną gospodarkę wodno - ściekową,
- ♦ ochronę przed powodzią ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa powodziowego,
- ♦ ochronę gleb i powierzchni ziemi,
- ♦ ochronę powietrza ze szczególnym uwzględnieniem niskiej emisji oraz ochronę przed hałasem,
- ♦ ochronę zasobów przyrodniczych oraz racjonalne ich użytkowanie
- ♦ doskonalenie i racjonalizowanie systemu gospodarki odpadami,
- ♦ rozwijanie współpracy z Gminami sąsiednimi na rzecz wspólnej ochrony środowiska,
- ♦ prowadzenie działań zmierzających do pogłębienia świadomości ekologicznej mieszkańców.

Program usuwania azbestu

Obowiązek opracowania Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Zabrodzie na lata 2011- 2032 na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym, wynika z zapisów "Krajowego Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" przyjętego przez

Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 lipca 2009 roku, zakładającego:

- ✓ usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- ✓ minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
- ✓ likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Głównym źródłem danych o rozmieszczeniu i ilości wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Zabrodzie była przeprowadzona w czerwcu 2011 roku inwentaryzacja wyrobów azbestowych. Całkowita ilość zinwentaryzowanego azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Zabrodzie wynosi: 297 809,60 m², tj. 3 275 905,60 kg. Poniższa tabela przedstawia całkowitą sumę wszystkich płyt azbestowo-cementowych znajdujących się na terenie gminy w podziale na poszczególne miejscowości:

Lp	Nazwa miejscowości	Płyty azbestowo- cementowe [m2]	Płyty azbestowo- cementowe [kg]
1	Adelin	15862,00	174482
2	Anastaszew	5774,50	63519,5
3	Basinów	8346,00	91806
4	Choszczowe	11 010,90	121119,9
5	Dębinki	26063,00	286693
6	Gaj	6772,00	74492
7	Głuchy	22121,50	243336,5
8	Karolinów	6075,50	66830,5
9	Kiciny	4 994,50	54939,5
10	Lipiny	9 367,00	103037
11	Młynarze	6 636,50	73001,5
12	Mościska	11063,00	121693
13	Mostówka	12266,20	134928,2
14	Niegów	15 143,20	166575,2
15	Obręb	16 106,50	177171,5
16	Podgac	9 732,00	107052
17	Płatków	10553,00	116083
18	Przykory	16528,50	181813,5
19	Słopsk	33782,30	371605,3
20	Wysychy	10095,50	111050,5
21	Zabrodzie	30370,00	334070
22	Zazdrość	9146,00	100606
Razem		297 809,60	3275905,60

Z usuwaniem wyrobów zawierających azbest nierozzerwalnie związany jest proces powstawania odpadów. Jedyną metodą unieszkodliwiania odpadu z azbestem stosowaną na terytorium Polski jest ich składowanie.

Celem priorytetowym w planowaniu działań związanych z odpadami zawierającymi azbest jest eliminacja ich negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzkie. Odnosi się to do wszystkich etapów postępowania, tj. począwszy od ich demontażu, poprzez transport, a kończąc na bezpiecznym ich unieszkodliwianiu.

Płyty eternitowe cieszyły się do niedawna olbrzymią popularnością. Przede wszystkim ze względu na niską cenę – 1 m² eternitu był dwa razy tańszy od blachy ocynkowanej, a pięć razy od dachówki ceramicznej. Proporcjonalnie do tej popularności jest obecnie problematyka związana z ich wymianą i unieszkodliwieniem.

W Europie znanych jest kilka technologii utylizacji azbestu. Należą do nich np. spalanie w wysokich temperaturach rzędu 900oC, rozpuszczanie w kwasie fluorowodorowym oraz inne, niezwykle kosztowne. Jest to odpad niebezpieczny, dlatego powinien być unieszkodliwiany i składowany w specjalnie do tego wyznaczonych miejscach. Na terenie gminy bardzo często problemem jest usuwanie azbestu przez właścicieli posesji na własną rękę, a w ślad za tym porzucanie odpadów zawierających azbest np. płyt falisto – cementowych, w miejscach przypadkowych lub gromadzone na terenie własnych posesji.

Ilość wyrobów azbestowych znajdująca się na terenie gminy Zabrodzie pokazuje, iż proces wymiany pokryć dachowych będzie trwał wiele lat. Akcja usuwania wyrobów azbestowych nie przebiega masowo, a wręcz przeciwnie, jednorazowo usuwane są pokrycia z pojedynczych dachów. Na terenie województwa mazowieckiego istnieje jedno składowisko, na którym można składować odpady zawierające azbest. Znajduje się ono w Rachocinie.

Nadrzędnym długoterminowym celem Programu jest wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców gminy Zabrodzie spowodowanych azbestem. Osiągnięcie tego celu związane jest z bezpiecznym usunięciem wszystkich wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie gminy. Proces usuwania wyrobów zawierających azbest, powinien być zakończony do 2032 roku.

Dla potrzeb opracowania Programu usuwania azbestu, przy założeniu usuwania wyrobów azbestowych do końca 2032 r. podzielono okres 22 lat na trzy podokresy:

- ✓ I okres obejmujący lata 2011 – 2012,
- ✓ II okres obejmujący lata 2013 – 2022,
- ✓ III okres obejmujący lata 2023 – 2032.

Sumaryczne koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zabrodzie według Programu miały wynieść ok. 24 526 407,42 zł wraz z wymianą na wyroby bezazbestowe.

W 2018 uzyskano dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na odbiór oraz utylizację azbestu i odebrano azbest z 52 nieruchomości z terenu Gminy Zabrodzie. Koszt całkowity wyniósł 32 500,44 zł, w tym: dofinansowanie – 26 000,00 zł, środki z budżetu gminy Zabrodzie – 6 500,44 zł.

Plan gospodarki niskoemisyjnej

Do obowiązków wynikających z ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o efektywności energetycznej zalicza się:

- ✓ redukcję emisji gazów cieplarnianych,
- ✓ zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- ✓ redukcję zużycia energii finalnej.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Zabrodzie wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy Zabrodzie i jest tym samym zbieżny z kierunkami zmian,

które są przez Strategię przewidywane. W szczególności dotyczy to rozwoju sieci gazowniczej. Pełna gazyfikacja gminy znacząco wpłynie na możliwości rozwoju gospodarczego oraz społecznego i jest w tym kontekście bardzo istotna. Zmiana źródła ciepła z węglowego na gazowe przyczyni się również do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, dlatego też oba dokumenty w tym zakresie pokrewne.

Plan gospodarki niskoemisyjnej jest zbieżny z prognozą Projektu założeń do planu zaopatrzenia Gminy Zabrodzie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, w części dotyczącej rozwoju lokalnej sieci gazowniczej oraz przyłączania do niej jak największej liczby mieszkańców. Według tekstu założeń do 2025 roku głównym paliwem do centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej będzie biomasa, gaz ciekły oraz olej opałowy ze zbiorników indywidualnych, a także gaz ziemny w przypadku przyłączenia obszaru do sieci gazowniczej. Przewiduje się odejście od kotłów opalanych węglem. Prognoza zwraca uwagę na ograniczenia w możliwości przyłączenia do sieci gazowej polegające na kosztach podłączenia domu do sieci, cenach paliwa oraz możliwościach technicznych.

Ponadto Gmina Zabrodzie jako gmina należąca do powiatu wyszkowskiego przyłączyła się do realizacji Programu aktywizacji społeczno – gospodarczej poprzez wykorzystanie zielonej energii na terenie powiatu wyszkowskiego. W Programie założono powszechne wykorzystanie biomasy i montaż kotłów przystosowanych do tego rodzaju paliwa. Powyższe działanie wpisuje się cele Planu, który zakłada ograniczenie węgla w kotłowniach indywidualnych. Projekt założeń zwraca również uwagę na konieczność termomodernizacji budynków, która jest jednym z głównych działań wpływających na zmniejszenie zużycia ciepła i tym samym na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Celem strategicznym Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Zabrodzie jest poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji dwutlenku węgla

oraz podniesienie efektywności energetycznej w gminie i wkład w osiągnięcie celów określonych w pakiecie energetyczno-klimatycznym do roku 2020. Do działań długoterminowych, które będą kontynuowane również po 2020 roku zalicza się:

- ✓ Działanie 2. Informacja i promocja,
- ✓ Działanie 3. Szkolenia i kursy doszkalające,
- ✓ Działanie 5. Planowanie przestrzenne,
- ✓ Działanie 6. Monitoring i aktualizacja PGN,
- ✓ Działanie 7. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
- ✓ Działanie 9. Modernizacja oświetlenia ulicznego,
- ✓ Działanie 10. Ograniczanie niskiej emisji oraz mikroinstalacje OZE w budynkach użyteczności publicznej
- ✓ Działanie 11. Termomodernizacja (wraz z montażem OZE) budynków sektora niekomunalnego (budynki mieszkalne, usługowe oraz przedsiębiorstwa).

W 2018 roku w zakresie realizacji Działania 7., Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej:

- ✓ opracowano projekt budowlany obejmujący między innymi termomodernizację budynku OSP w Słopsku oraz uzyskano pozwolenie na budowę.
- ✓ opracowano projekt budowlany i uzyskano pozwolenie na budowę instalacji gazowej do i w budynku OSP Słopsk.
- ✓ złożono wniosek o przyznanie pomocy i przyznano dotację, na operacje w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach którego zostanie wykonana między innymi termomodernizacja budynku OSP w Słopsku.

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi i przeciwdziałanie bezdomności zwierząt

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych Gminy. Zgodnie z art.11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, Rada Gminy Zabrodzie uchwałą Nr XLVIII/252/2018 z dnia 27 czerwca 2018 roku przyjęła Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zabrodzie w 2018 roku.

Zadania priorytetowe Programu:

- ✓ zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- ✓ opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- ✓ odławianie bezdomnych zwierząt,
- ✓ obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku dla zwierząt,
- ✓ poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- ✓ usypianie ślepych miotów,
- ✓ wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- ✓ zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Zadania z zakresu wyłapywania bezdomnych zwierząt w 2018 roku wykonywała firma „Wyłapywanie bezdomnych zwierząt Hubert Kośnik” ul. Zakręcie 49; 07-200 Wyszaków. Zapewnienie opieki nad bezdomnymi zwierzętami realizowane było przez ”Schronisko Dla Bezdomnych Zwierząt s.c.” ul. Bąkówka 6, 07-300 Ostrów Mazowiecka. Na koszt Gminy Zabrodzie zapewniono opiekę 11 psom i nie odnotowano zgłoszeń dotyczących bezdomności kotów. Koszt realizacji całego zadania przewidzianego w ustawie o ochronie zwierząt w 2018 r. wyniósł 37 409,00 zł.

5. WODOCIĄGI I KANALIZACJA

Gmina posiada jedno ujęcie wody. Stacja uzdatniania zlokalizowana jest w miejscowości Niegów i jest administrowana przez Gminę Zabrodzie.

Woda pobierana jest z trzech studni głębinowych o wydajności:

- studnia podstawowa nr 5 o wydajności $70\text{m}^3/\text{h}$, zlokalizowana na terenie stacji uzdatniania wody,
- studnia podstawowa nr 3, o wydajności $50\text{m}^3/\text{h}$, zlokalizowana na terenie stacji uzdatniania wody,
- studnia podstawowa (nr 4), o wydajności $70\text{m}^3/\text{h}$, zlokalizowana ok. 230 m na zachód od studni nr 3,
- studnia nr 2, która aktualnie pełni rolę studni rezerwowej o wydajności $36\text{m}^3/\text{h}$, jest zlokalizowana na terenie lasów państwowych.

Woda ze studni posiada ponadnormatywną zawartość żelaza i manganu. W związku z powyższym uzdatniana jest poprzez filtrację – najpierw w odżelaziaczach, a następnie w odmanganiaczach. Stacja uzdatniania wody posiada 4 zbiorniki wyrównawcze po 50m^3 każdy (łączna pojemność 200m^3). Do sieci wodociągowej woda jest tłoczona pompami II stopnia przy zastosowaniu 2 zbiorników hydroforowych. Stan techniczny urządzeń jest zadowalający. Jakość wody po uzdatnianiu - dobra, odpowiada wymaganiom PN. Ujęcie wody posiada pozwolenie wodno-prawne na pobór wody podziemnej w ilości maksymalnie na godzinę: $120\text{m}^3/\text{h}$ oraz średnio na dobę: $1840\text{m}^3/\text{d}$. Pozwolenie wodno-prawne jest ważne do dnia 30 września 2027 r.

Sieć wodociągowa o długości ok. 111,30 km (dane z końca 2018 roku) dostarcza wodę do około 85% mieszkańców gminy (Niegów, Zazdrość, Zabrodzie, Słopsk, Głuchy, Wysychy, Dębinki, Lipiny, Gaj, Mostówka, Adelin, Choszczowe, Mościska, Obrąb, Karolinów, Kiciny, Płatków, Przykory). Na koniec 2018 roku na terenie gminy Zabrodzie funkcjonowało 1826 podłączeń wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych.

Na terenie gminy funkcjonuje 1 oczyszczalnia ścieków mechaniczno – biologiczna w Zabrodziu (typ BIOBLOK – BIS 100). Jest to gminna oczyszczalnia o przepustowości maksymalnej około 300 m³/dobę. Przedmiotowa oczyszczalnia ścieków posiadają pozwolenia wodnoprawne na eksploatację urządzeń służących do oczyszczania ścieków oraz na odprowadzanie ich po oczyszczeniu do wód powierzchniowych wydane przez Starostę Powiatu Wyszковского. Oczyszczalnia zlokalizowana jest w pobliżu drogi łączącej Zazdrość z Mostówką w pobliżu cieku wodnego Fiszor. Ścieki zbierane są w sposób grawitacyjny za pomocą 19 pompowni strefowych przetwarzane pomiędzy obszarami skanalizowanymi grawitacyjnie.

Odprowadzanie ścieków w sposób zorganizowany, tj. przy pomocy sieci kanalizacyjnej, odbywa się wyłącznie z Mostówki, Zabrodzia, Zazdrości, Niegowa, podłączonych do systemu kanalizacji. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 26,1 km i odprowadza ścieki w ilości maksymalnej 27m³/h z 554 obiektów (dane z końca 2018).

Dodatkowo na terenie gminy istnieje mała oczyszczalnia ścieków, zlokalizowana w miejscowości Gaj i zabezpiecza potrzeby Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci w Fiszorze.

W 2018 roku na terenie gminy Zabrodzie realizowane były następujące zadania z zakresu wodociągów i kanalizacji:

Modernizacja studni nr 2

Studnia nr 2 została wykonana w 1976 r. na potrzeby ówczesnego PGR. Po oddaniu do eksploatacji studni nr 3 i 4 pełniła funkcję studni rezerwowej. Z uwagi na małą wydajność i awaryjność podjęto decyzję o modernizacji studni. W roku 2016 przeprowadzono renowację otworu studziennego i zainstalowano pompę SPO 46-5 – 7,5 kW o wydajności 50 m³/h. Na lata 2018-2019 zaplanowano wykonanie nowej sieci wodociągowej zasilającej stację uzdatniania wody ze studni nr 2.

Budowa studni nr 5

Z uwagi na często występujące zapiaszczenie i zamulenie studni nr 3 i 4 pojawiła się konieczność wyłączenia studni z eksploatacji na czas konserwacji. W celu zapewnienia dostaw wody w ilości odpowiadającej zapotrzebowaniu, przystąpiono do prac nad budową kolejnej studni. W roku 2017 na terenie stacji uzdatniania wody w Niegowie wykonano wiercenie studni nr 5 na głębokość 30 m. Zainstalowano pompę głębinową SPO 77-3 z silnikiem 11 kW. Projektowana wydajność eksploatacyjna studni wynosi 70 m³/h. Po wybudowaniu studnia nr 5 stała się studnią podstawową dla ujęcia w Niegowie. W 2018 roku wykonane zostało podłączenie studni do stacji uzdatniania wody.

Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Kiciny – Płatków

W roku 2017 przystąpiono do budowy sieci wodociągowej w miejscowościach Kiciny i Płatków, według pozwoleń na budowę uzyskanych w 2009 r. i 2015 r. Trasa wodociągu umożliwiła spięcie z istniejącymi sieciami w miejscowościach Choszczowe i Kiciny. Oprócz sieci zaprojektowano również przyłącza do 54 gospodarstw. Inwestycja została zakończona w 2018 roku.

Budowa wodociągu Mostówka – Anastazew – Podgac (dokumentacja projektowa)

Wykonanie sieci wodociągowej na odcinku Kiciny – Płatków umożliwia jej dalszą rozbudowę w kierunku miejscowości Anastazew i Podgac. W roku 2017 został opracowany projekt budowlany. Inwestycja jest na etapie pozyskiwania niezbędnych decyzji i pozwolenia na budowę. Planowany termin realizacji inwestycji – w latach następnych.

Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Młynarze

Miejscowość Młynarze położona jest w północno-wschodniej części gminy Zabrodzie, w widłach rzeki Bug i Fiszor, na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Co roku w okresie jesienno-zimowym oraz zimowo-wiosennym dochodzi tu do podtopień i powodzi, co prowadzi do zanieczyszczenia wody w indywidualnych ujęciach. Zasadne jest zatem zaopatrzenie mieszkańców tej miejscowości w wodę pitną z sieci wodociągowej.

W roku 2017 opracowany został projekt budowlany i złożono wniosek o wydanie decyzji celu publicznego i o uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego. Inwestycja jest na etapie pozyskiwania niezbędnych decyzji i pozwolenia na budowę. Planowany termin realizacji inwestycji – w latach następnych.

Trasa wodociągu zacznie swój bieg od granicy Niegowa i Słopska, dalej ul. W. Witosa i ul. Łąkową w Słopsku, następnie przez rzekę Fiszor do Młynarzy i rozdzieli się na dwie gałęzie: jedną w kierunku tzw. kolonii i drugą w kierunku działek lotniskowych nad Bugiem.

Modernizacja oczyszczalni ścieków w Zabrodziu

Oczyszczalnia ścieków w Zabrodziu została oddana do użytku w 1997 roku. Pierwszą modernizację przeprowadzono w 2006 r. Dobudowano wówczas drugi moduł reaktora biologicznego (BIOBLOK BIS), stację mechanicznego odwadniania osadu i nową pompownię ścieków oraz zmodernizowano istniejący reaktor, punkt zlewny nieczystości ciekłych dowożonych i kratę na dopływie ścieków. Wybudowano także nowy budynek socjalno-techniczny oraz wykonano nowy system opomiarowania i sterowania obejmującego całość procesów technologicznych prowadzonych na oczyszczalni.

Obecnie prace modernizacyjne na terenie oczyszczalni ścieków są prowadzone na bieżąco, w miarę posiadanych środków. W roku 2017 przeprowadzono kolejną modernizację punktu zlewnego nieczystości ciekłych dowożonych. Na początku 2018 roku w ramach zadania oddano do remontu dmuchawę napowietrzającą oraz wymieniono pokrycie dachowe na budynku sprężarkowni.

Budowa kanalizacji Mostówka – Choszczowe – Kiciny (dokumentacja projektowa)

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w kierunku wschodnim będzie przebiegać od zakończenia istniejącej sieci na ul. Spacerowej w Mostowce, przez Choszczowe, do pierwszych zabudowań w Kicinach. Inwestycja kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W roku 2017 został opracowany projekt budowlany. Postępowania w sprawie uzyskania decyzji środowiskowej, decyzji celu publicznego i pozwolenia wodnoprawnego są w toku. Realizacja zadania w latach następnych jest uzależniona od pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych.

Budowa kanalizacji w miejscowości Gaj – Zazdrość (dokumentacja projektowa)

W roku 2017 opracowano projekt budowy kanalizacji sanitarnej od zakończenia istniejącej sieci na ul. Wiejskiej w Mostowce, w kierunku północnym do Gaju oraz południowo-zachodnim do ul. Spacerowej i ul. Leśnej w Zazdrości. Sieć kanalizacyjna na tym etapie nie będzie przechodziła na drugą stronę drogi krajowej S8.

Inwestycja wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz pozwolenia wodnoprawnego. Realizacja zadania w latach następnych jest uzależniona od pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

Na obszarach, na których budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona właściciele nieruchomości są zobowiązani wyposażyć nieruchomość w zbiornik bezodpływowy na nieczystości ciekłe lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych.

Budowa przydomowych oczyszczalni ma pozytywny wpływ na środowisko naturalne i z tego względu istnieje możliwość uzyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych.

Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie Zabrodzie zaplanowano na lata kolejne.

6. GOSPODARKA ODPADAMI

Głównym źródłem powstawania odpadów na terenie gminy są gospodarstwa domowe, obiekty użyteczności publicznej, zakłady usługowo – produkcyjne oraz obiekty turystyczne. Brak jest odpadów z sektora gospodarczego. Gmina Zabrodzie nie posiada składowiska odpadów. Odbiorem i wywozem odpadów stałych zajmują się firmy posiadające stosowne zezwolenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy zostały zobowiązane do wykonania corocznych analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art. 3 pkt. 2 i 6) Gmina ma obowiązek:

- utworzyć Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK;
- zapewnić budowę, utrzymanie i eksploatację Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK).

Ze względu na brak miejsca na terenie Gminy Zabrodzie, nie ma możliwości utworzenia Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Odpady z terenu gminy są przekazywane do RIPOK-ów w Ławach i Woli Suchożebrskiej.

Każdy właściciel nieruchomości położonej na terenie Gminy Zabrodzie, który złożył deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wyposażony zostaje przez firmę odbierającą odpady w pojemnik o pojemności 120l do gromadzenia odpadów zmieszanych. Mieszkańcy, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów, dostają worki do selektywnej zbiórki.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami przedstawiały się następująco:

Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych (umowa przetargowa)	388 800,00 zł
Zakup materiałów i wyposażenia	3 411,53 zł
Wynagrodzenie (w tym szkolenia, delegacje, odprowadzane składki na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Świadczeń Socjalnych)	63 218,35 zł
Pozostałe koszty	5 785,00 zł
Przychód (wpłaty mieszkańców z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi)	456 096,87 zł

Informacje dodatkowe dotyczące opłat z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi (stan na dzień 31.12.2018r.):

Należności wynikające ze złożonych deklaracji	454 343,00 zł
Zaległości	42 018,95 zł
Nadpłaty	3 714,10 zł

W stosunku do osób, które uchylają się od obowiązku złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Wójt Gminy Zabrodzie przeprowadza postępowanie zgodnie z zapisami art. 6o Ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W związku z powyższym w 2018 roku wysłanych zostało 10 wezwań do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, po których złożone zostało dziewięć deklaracji oraz jedno oświadczenie.

Na bieżąco prowadzona jest również weryfikacja złożonych deklaracji. Zgodnie z rocznym sprawozdaniem Wójta z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2018 rok, składanym do Urzędu Marszałkowskiego, na terenie Gminy Zabrodzie wytworzono następujące ilości odpadów komunalnych:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania [Mg]
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	92,650
15 01 07	Opakowania ze szkła	49,630
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	410,150
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	10,958
SUMA		563,388

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych utworzony został w Zabrodziu przy ul. Szkolnej 49. Wyposażenie tego punktu w kontenery do zbiórki odpadów należy do obowiązków firmy, która wygrała przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów. W 2018 roku mieszkańcy gminy Zabrodzie przekazali do PSZOK-u następującą ilość odpadów:

MASA ODPADÓW PRZEKAZANYCH PRZEZ MIESZKAŃCÓW DO PUNKTU SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH		
Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	3,000
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,700
15 01 04	Opakowania z metali	1,500
15 01 07	Opakowania ze szkła	4,800
16 01 03	Zużyte opony	12,924
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne	131,810
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,290
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,175
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i	0,280

	elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23	
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	23,140
SUMA		181,619

Zgodnie z art. 3b i art. 3c Ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 14 grudnia 2016r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych i Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 25 maja 2012r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów, na gminy nałożony został obowiązek osiągnięcia odpowiednich poziomów:

1. wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2018r. powinien wynosić 30% lub więcej:
 - poziom osiągnięty w gminie Zabrodzie w 2018 roku - 27,92%.
2. wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2018r. powinien wynosić nie mniej niż 50% :
 - poziom osiągnięty w gminie Zabrodzie w 2018 roku - 100,00%.
3. dopuszczalna masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995r. – w 2018r. poziom ten powinien wynieść nie więcej niż 40%:
 - poziom osiągnięty w gminie Zabrodzie w 2018 roku - 9,78%.

Ze sprawozdań otrzymanych od podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w roku 2018 wynika, że z odpadów

zmieszanych, zielonych oraz pozostałości z sortowania odebranych z terenu Gminy Zabrodzie poddane składowaniu zostało 99,02Mg.

7. OŚWIATA

Na podstawie „Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Zabrodzie w roku szkolnym 2017/2018”.

W roku szkolnym 2017/2018 gmina Zabrodzie była organem prowadzącym dla trzech przedszkoli, dwóch Zespołów Szkolno Przedszkolnych w skład których wchodziły dwie szkoły podstawowe oraz dla Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum. W gminie Zabrodzie funkcjonuje również „Niepubliczne Przedszkole „Zaczarowany Ołówek” s. c. na które przekazywana jest dotacja zgodnie ustawą z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.

Organizacja pracy szkół i przedszkoli opierała się na arkuszach organizacyjnych, zaopiniowanych przez Kuratora Oświaty i zatwierdzonych przez Wójta Gminy Zabrodzie. Szkoły realizowały podstawy programowe kształcenia ogólnego oraz zajęcia edukacyjne obowiązkowe zgodnie z obowiązującymi ramowymi planami nauczania jak również zajęcia dodatkowe.

Zmiany ustawowe w zakresie edukacji przedszkolnej nałożyły na gminy obowiązek zapewnienia każdemu dziecku trzyletniemu miejsca do realizacji wychowania przedszkolnego. W ramach rekrutacji wszystkie dzieci zgłoszone do przedszkoli zostały przyjęte.

Zapewnienie warunków do realizacji prawa do korzystania z wychowania przedszkolnego jest zadaniem własnym gminy.

Zapisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe nałożyły na jednostkę samorządu terytorialnego obowiązek dostosowania sieci szkół do nowego ustroju szkolnego, który polegał na konieczności przekształcenia z dniem 1 września 2017 roku 6-letniej szkoły

podstawowej w 8-letnią szkołę podstawową oraz likwidacji gimnazjów poprzez ich wygaszanie.

Rada Gminy Zabrodzie w dniu 7 listopada 2017 roku podjęła stosowne uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowych 6 – letnich szkół podstawowych w 8-letnie szkoły podstawowe.

W roku szkolnym 2017/2018 Publiczne Gimnazjum funkcjonowało jako samodzielna jednostka. Nauczyciele wygaszanego gimnazjum z powodu braku godzin do zatrudnienia w pełnym wymiarze otrzymali uzupełnienie etatu w szkołach na terenie gminy lub zostali zatrudnieni w niepełnym wymiarze w innej szkole. Jedna osoba została zwolniona. Wypłacono odprawę zgodnie z obowiązującą ustawą.

Struktura organizacyjna gminnych jednostek oświatowych

Publiczne Przedszkola:

L.p.	Placówka	l. dzieci	l. oddziałów	l. etatów pedagogicz.	l. etatów niepedagog.
1	PP w Adelinie	23	1	2	1
2	PP w Kicinach	16	1	2	1
3	PP w Zabrodziu	68	3	6	3
Razem		107	5	10	5

Szkoły podstawowe :

L.p.	Placówka	l. dzieci	l. oddziałów	l. etatów pedagogicz.	l. etatów niepedagog.
1	ZSzP Adelin	113	8	14,77	5
2	SP Dębinki	110	7	9,89	4
3	ZSzP Zabrodzie	288	16	31,56	9
Razem		511	31	56,22	18

Oddziały „0” przy szkołach podstawowych:

L.p.	Placówka	l. dzieci	l. oddziałów	l. etatów pedagogicz.
1	Oddział „0” Adelin	13	1	1
2	Oddział „0” Dębinki	12	1	1
3	Oddział „0” Zabrodzie	37	2	2
Razem		62	4	4

Publiczne Gimnazjum w Zabrodziu:

L.p.	Placówka	l. dzieci	l. oddziałów	l. etatów pedagogicz.	l. etatów niepedagog.
1	P. Gimnazjum	121	6	14	4,5

Koszty w poszczególnych jednostkach:

Jednostka	Koszty IX-XII 2017 I-VIII 2018	Łącznie	Liczba uczniów	Średni koszt na ucznia
Zespół Szkolno Przedszkolny w Adelinie	562 698,71	1 793 917,70	113	15 875,38
	1 231 218,99			
Zespół Szkolno Przedszkolny w Zabrodziu	1 075 493,54	3 500 241,54	288	12 153,62
	2 424 748,00			
Szkoła Podstawowa w Dębinkach	383 414,22	1 242 648,46	110	11 296,80
	859 234,24			
Publiczne Gimnazjum w Zabrodziu	430 387,24	1 413 100,39	121	11 678,52
	982 713,15			

Wydatki na oświatę, to znacząca część budżetu niemal każdej jednostki samorządu terytorialnego. Środki te pochodzą z subwencji oświatowej, dotacji oraz środków własnych gminy. Przepisy określające zasady finansowania oświaty stanowią, że liczba uczniów jest podstawowym elementem podziału

subwencji oświatowej.

Nie uwzględnia się w podziale subwencji indywidualnych uwarunkowań gmin i poszczególnych placówek oświatowych. Czynniki wpływające na ten stan rzeczy są w dużej mierze niezależne od samorządu, zaliczyć do nich należy: regulacje płacowe, urlopy dla poratowania zdrowia, awans zawodowy, obowiązek udzielania pomocy materialnej uczniom, koszty nauczania indywidualnego oraz innych zajęć dodatkowych. Jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do określania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia na obszarze działania danej JST odpowiadały co najmniej średnim wynagrodzeniom, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela.

Wysokość wynagrodzenia, zróżnicowana jest zależnie od stopnia awansu zawodowego, ale też od posiadanych kwalifikacji, wymiaru zajęć, okresu zatrudnienia, jakości świadczonej pracy, powierzonego stanowiska lub sprawowanej funkcji oraz trudnych lub uciążliwych warunków pracy.

Uwarunkowania kadrowe – struktura zatrudnienia, doskonalenie i doksztalcanie nauczycieli.

System doskonalenia i doksztalcania nauczycieli spowodował, że większość nauczycieli posiada kwalifikacje do nauczania co najmniej dwóch przedmiotów. Coraz liczniejsza jest grupa nauczycieli posiadających uprawnienia do nauczania trzech przedmiotów. Jest to właściwy krok, ponieważ w zmieniającej się specyfice zadań oświatowych niezbędnym staje się posiadanie przez nauczyciela kilku specjalności. Ułatwia to proces dydaktyczny jak również umacnia pozycję nauczyciela na przyszłość. Efektem podejmowanych działań, oraz właściwej polityki kadrowej dyrektorów szkół jest bardzo dobra struktura w zakresie poziomu wykształcenia i awansu zawodowego nauczycieli.

W roku szkolnym 2017/2018 w placówkach oświatowych na terenie

gminy Zabrodzie: 3 nauczycieli uzyskało awans zawodowy na stopień nauczyciela dyplomowanego, 4 nauczycieli na stopień nauczyciela mianowanego oraz 5 na nauczyciela kontraktowego.

Dowożenie uczniów

Zadaniem gminy jest wypełnienie funkcji opiekuńczej w stosunku do uczniów, głównie poprzez działalność świetlic szkolnych. W roku szkolnym 2017/2018 we wszystkich szkołach na terenie gminy Zabrodzie odbywały się zajęcia świetlicowe. Zapewniona była opieka dla uczniów dojeżdżających, w trakcie ich oczekiwania na przyjazdy i odjazdy autobusów. Liczba godzin zajęć na świetlicy była w miarę możliwości dostosowana do potrzeb szkoły.

Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.) droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać: w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych - 3 km, w przypadku uczniów klas V-VIII szkół podstawowych oraz uczniów gimnazjów - 4 km. Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, przekracza odległości wymienione w ustawie, to obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu lub zwrotu kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.

Realizując ww. obowiązek, w roku szkolnym 2017/2018 objętych dowożeniem było 72 uczniów Gimnazjum oraz 73 uczniów ZSzP w Adelinie i 97 ZSzP w Zabrodziu. Dowozy realizowane były trzema autobusami.

Dowozy funkcjonowały sprawnie, zapewniając terminowy i bezpieczny przewóz dzieci do i ze szkoły oraz realizując inne zadania statutowe, między innymi wycieczki szkolne, zawody sportowe oraz konkursy.

Refundowane były również wydatki związane z dowożeniem i opieką nad uczniami z niepełnosprawnościami. W roku szkolnym 2017/2018 objętych dowożeniem było 5 uczniów

Stypendia szkolne. Wyprawka szkolna.

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze

socjalnym stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa. Z tej formy wsparcia korzystało 83 uczniów zamieszkujący gminę Zabrodzie, stypendia wypłacono w łącznej kwocie 25 342,00 złote.

Innym zadaniem o charakterze pomocy materialnej było wsparcie w zakresie zakupu podręczników w ramach rządowego programu "Wyprawka szkolna". Zmieniły się jednak jego zasady. Pomoc w zakupie podręczników i materiałów dydaktycznych przysługuje uczniom z orzeczoną niepełnosprawnością. Z tej formy pomocy skorzystało 2 uczniów.

Ponadto w ramach środków z budżetu gminy wypłacono uczniom stypendia za wyniki w nauce. Stypendium można przyznać uczniowi, który uzyskał wysoką średnią ocen oraz co najmniej dobrą ocenę zachowania w semestrze poprzedzającym semestr, w którym przyznaje się to stypendium.

Przyznano stypendia dla uczniów:

Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Adelinie	-	9 uczniów.
Publicznej Szkoły Podstawowej w Dębinkach	-	6 uczniów.
Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Zabrodziu	-	25 uczniów.
Gimnazjum w Zabrodziu	-	6 uczniów

Bezpłatne podręczniki

W roku szkolnym 2017/2018 darmowe podręczniki i ćwiczenia otrzymali uczniowie klas I – VII oraz II i III gimnazjum. Ustawa podręcznikowa gwarantuje uczniom szkół podstawowych i gimnazjów prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych. Na zakup gmina otrzymała dotację celową.

8. POMOC SPOŁECZNA. OPIEKA SPOŁECZNA

Łącznie ze wszystkich form pomocy i z pracy socjalnej świadczonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabrodziu, wynikających z ustawy

o pomocy społecznej bez względu na źródło finansowania skorzystało w 2018 roku 322 mieszkańców w 131 rodzinach. Oznacza to, że 5,43% mieszkańców gminy Zabrodzie jest objętych pomocą społeczną. Udzielono również pomocy w formie pracy socjalnej dla 129 rodzin (317 osób).

Z zadań powierzonych GOPS realizował świadczenia rodzinne wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, z których skorzystało w 2018 r. - 561 rodziny, w tym : z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami 371 rodzin, ze świadczenia rodzicielskiego: 23 rodziny, z zasiłku pielęgnacyjnego – 311 , świadczenia pielęgnacyjnego – 22, specjalnego zasiłku opiekuńczego – 2, z zasiłku dla opiekuna – 2 rodziny, natomiast z funduszu alimentacyjnego skorzystało 42 osób z 29 rodzin.

Do zadań powierzonych gminie należy także świadczenie wychowawcze, z którego skorzystało 558 rodzin, pobierając 10 990 świadczeń w okresie od stycznia do grudnia 2018 r. Świadczenie wychowawcze wypłacano dla 1004 dzieci (średnia z 12-mcy). Kolejnym zadaniem zleconym gminie w 2018 r. i realizowanym przez GOPS Zabrodzie jest jednorazowe świadczenie dobry start, z którego skorzystało 900 dzieci rozpoczynających szkołę we wrześniu bieżącego okresu szkolnego.

Pomoc społeczna może być świadczona w formie pieniężnej i niepieniężnej. Ustawa zawiera katalog świadczeń o charakterze obowiązkowym oraz fakultatywnym. Art. 17 ustawy określa zadania gminy w zakresie pomocy społecznej. Podział zadań własnych na obowiązkowe i inne wynika z dyspozycji ustawy o samorządzie gminnym. Do zadań o charakterze obowiązkowym zostały zaliczone te, które mają na celu zapewnienie mieszkańcom gminy minimalnego poziomu bezpieczeństwa socjalnego i muszą być przez gminę realizowane obligatoryjnie. Realizacja pozostałych zadań powinna wynikać z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców gminy. Zakres realizacji tych zadań jest uzależniony również od możliwości finansowych gminy.

Rodzaje świadczeń i liczba rodzin objętych pomocą w 2018 roku:

WYSZCZEGÓLNIENIE		Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
1		2	3	4
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	152	103	255
w tym:	2	80	80	178
świadczenia pieniężne				
świadczenia niepieniężne	3	76	42	153
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	4	1	1	1
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	5	152	103	255
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	6	X	129	317
w tym:	7	X	28	67
wyłącznie w postaci pracy socjalnej				
Ilość zawartych kontraktów socjalnych		X	3	8

Powody korzystania z pomocy przez mieszkańców gminy Zabrodzie w 2018 roku przedstawia poniższe zestawienie:

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	Liczba rodzin		
	Ogółem		Liczba osób w rodzinach
1	2		3
ubóstwo	1	54	116
sieroctwo	2	0	0
bezdomność	3	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	4	23	119
w tym: wielodzietność	5	17	98
bezrobocie	6	33	88
niepełnosprawność	7	54	119

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	Liczba rodzin		
	Ogółem		Liczba osób w rodzinach
1	2		3
długotrwała lub ciężka choroba	8	84	198
bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	9	17	36
w tym:	10	3	8
rodziny niepełne			
rodziny wielodzietne	11	0	0
przemoc w rodzinie	12	3	11
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	13	0	0
alkoholizm	14	16	32
narkomania	15	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	16	4	4
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	17	0	0
zdarzenie losowe	18	1	2
sytuacja kryzysowa	19	13	46
klęska żywiołowa lub ekologiczna	20	0	0

Realizacja zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej

Rozdział 85214 – zasiłki celowe i okresowe

Wydatki na zasiłki celowe i okresowe ze środków własnych w 2018 roku wyniosły 23750,00zł, natomiast zasiłki okresowe z dotacji wyniosły 14 399,99zł.

Rozdział 85213 – ubezpieczenia zdrowotne

Składki na ubezpieczenia zdrowotne w kwocie 19154,34zł ogółem opłacane były ze środków na zadania zlecone gminie za osoby otrzymujące:

- ✓ pomoc społeczną, osoby pobierające zasiłek stały oraz z którymi zawarto kontrakt socjalny , opłacono składki na kwotę – 11 859,03zł.

- ✓ świadczenia rodzinne, osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, opłacono składki na kwotę – 6247,71zł
- ✓ specjalny zasiłek dla opiekuna świadczeń opłacono składki na kwotę – 468,00zł
- ✓ zasiłek dla opiekuna opłacono składki na kwotę – 579,60zł.

Rozdział 85216 – zasiłki stałe (dotowane + środki własne)

Na zasiłki stałe ogółem wydatkowano kwotę 131 767,03 zł w tym z dotacji kwotę 131 767,03 zł oraz zadań własnych kwotę 0,00 zł.

Na świadczenia realizowane w ramach zadań własnych (własne + dotowane) gminy wydatkowano w 2018 roku łącznie 425 350,48zł.

Rozdział 85228 – usługi opiekuńcze

Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przysługuje osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym. Zadanie realizowane jest ze środków własnych. Usługi opiekuńcze GOPS Zabrodzie zlecił wykonawcy zewnętrznemu tj. Oddział Rejonowy PCK w Wyszkanie, ul. Świętojańska 82B/ 1, 07-200 Wyszkanie. Wykonawca został wybrany w drodze zapytania ofertowego. Stawka za godzinę usługi od 2018 r. wynosiła 16,70 zł. Na świadczenie usług opiekuńczych wydatkowano kwotę 65 898,20zł.

Pomocą objęto 8 świadczeniobiorców / 8 osób w rodzinie. Ilość świadczeń – 3946 godzin.

Zasady odpłatności za usługi ustala Rada Gminy, podejmując w tej sprawie stosowną uchwałę. W przypadku dochodów osób i rodzin nie przekraczających ustalonego kryterium – świadczeniobiorcy otrzymują pomoc nieodpłatnie, czyli na koszt gminy. Łącznie z tytułu świadczenia usług opiekuńczych w 2018 r. wnoszona odpłatność przez podopiecznych za świadczoną pomoc wyniosła 5276,78zł.

Rozdział 85295 – pozostała działalność Ośrodka

Wieloletni Program Wsparcia Finansowego Gmin w Zakresie Dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

W 2018 roku GOPS realizował zadania w ramach Wieloletniego Programu Wsparcia Finansowego Gmin w Zakresie Dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 w ramach, którego dożywianiem objęte zostały osoby starsze, chore, niepełnosprawne, uczniowie szkół ponad gimnazjalnych, podstawowych i gimnazjum, a także dzieci młodsze, nie objęte obowiązkiem szkolnym. Z programu skorzystało 145 osób. Ogółem na realizację Programu przeznaczono 58 000,00zł, z tego ze środków gminy 11 600,00zł, natomiast z dotacji celowej 46 400,00zł.

W 2018 roku w ramach programu prowadzono dożywianie dzieci w szkołach oraz osób dorosłych w formie świadczeń pieniężnych na zakup żywności. Koszt udzielonej pomocy w formie gorących posiłków wyniósł 44 066,88 zł. z tego z dotacji celowej budżetu państwa 35 253,49 zł ze środków własnych wydano na ten cel 8 813,39zł. Z tej formy pomocy skorzystało 67 osób (w tym 64 dzieci) z 33 rodzin, 143 osób w rodzinie. Średni koszt gorącego posiłku wynosił 5,23 zł. Realizując w/w program wydatkowano również środki na świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności - zasiłek celowy w kwocie 13 933,12zł, z tego z dotacji celowej wydano 11 146,51zł. Ze środków gminy wydano na ten cel 2 786,61zł. Z tej formy pomocy skorzystało 38 osób (106 osób w rodzinie) pobierając 46 świadczeń. Średni koszt świadczenia wynosił 302,89zł.

Karta Dużej Rodziny

Rządowy program dla rodzin wielodzietnych, Karta Dużej Rodziny wszedł w życie w dniu 16 czerwca 2014 r. Do korzystania z programu uprawnione są następujące osoby: rodzic, małżonek rodzica oraz dzieci w wieku do 18 roku życia, bądź do 25 roku życia pod warunkiem że dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej. W przypadku dzieci z orzeczeniem

o niepełnosprawności nie ma ograniczeń wiekowych. Przez termin „rodzina wielodzietna” należy rozumieć rodzinę, w której rodzice wychowują co najmniej troje dzieci. W 2018 roku w gminie Zabrodzie z programu skorzystało:

Liczba wniosków (rodzin)	Liczba kart przyznanych	Wydatki poniesione na realizację programu	Wydatki w przeliczeniu na jedną rodzinę
16	53	120,73 zł	13,67 zł

Przewóz osób niepełnosprawnych

W 2018 roku kontynuowano realizację zadania polegającego na dowożeniu uczniów z orzeczoną stopniem niepełnosprawności do szkół specjalnych mających siedziby poza gminą. W tym celu użytkowano odpowiednio przystosowany pojazd 9-cio osobowy typu BUS, będący na wyposażeniu tut. GOPS. Realizując zadanie wydatkowano razem 64 556,27zł , w tym 47 300,32 zł na zatrudnienie kierowcy na pełen etat (płace, pochodne, trzynastka, FŚS) oraz kwotę 17 255,95zł na zakup paliwa, środków związanych z eksploatacją pojazdu, naprawy i ubezpieczenia.

Do końca grudnia 2018 roku, realizując obowiązek dowożenia dzieci do szkół w/w pojazdem przejechano ogółem: 338 049 km, w tym roku sprawozdawczym 20 525 km. Z dowozu w 2018 r. skorzystało łącznie 11 osób w tym 6 uczniów niepełnosprawnych, do szkół położonych poza gminą Zabrodzie (tj. do szkół podstawowych, gimnazjalnych i zawodowych mających siedzibę w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. M. Konopnickiej w Wyszkanie), 1 przedszkolak (Kiciny) oraz 4 osoby dorosłe, w tym 1 osoba do Środowiskowego Domu Samopomocy „Soteria” w Wyszkanie, 2 osoby do Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy typu B „Drogowskaz” w Wyszkanie oraz 1 osoba do Domu Pomocy

Spółecznej w Niegowie. W razie konieczności pojazd doraźnie był wykorzystywany do przewozu osób do szpitali i przychodni specjalistycznych, ośrodków rehabilitacyjnych itp.

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zabrodziu w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

W związku z realizacją przez Gminę Zabrodzie zapisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i wynikającego z niej obowiązku powołania zespołów interdyscyplinarnych na mocy Uchwały Nr IV/25/2011 Rady Gminy Zabrodzie z dnia 27 stycznia 2011r został określony tryb powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

W 2018 roku Gminny Zespół Interdyscyplinarny prowadził postępowanie w sprawie 19 Niebieskich Kart, dotyczących 19 rodzin, w tym: 15 sporządzonych przez policję, 2 - przez placówki oświatowe oraz 2 – przez służbę zdrowia. Postępowanie w sprawie 2 kart kontynuowano z ubiegłego roku. W toku podjętych działań zwołano 12 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Powołano też 10 grup roboczych, które odbyły 75 spotkań z ofiarami i sprawcami podejrzanymi o stosowanie przemocy. Zakończono 14 procedur „Niebieskiej Karty” w których udzielono pomocy w formie pracy socjalnej oraz informowano o możliwości skorzystania z pomocy specjalistów zatrudnionych w Gminnym Punkcie Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszku, działającego w ramach zawartych międzygminnych porozumień. Po wszczęciu procedury i sprawdzeniu i rozeznaniu sytuacji oraz po dokonaniu odwiedzin środowiskowych, na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego postanowiono zakończyć procedurę „Niebieskiej Karty”, w tym: w 12 przypadkach - zakończono procedurę NK w związku z ustaniem przemocy w rodzinie oraz w 2 przypadkach ze względu na brak zasadności podejmowania dalszych działań.

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zabrodziu w ramach ustawy o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej.

Rada Gminy Zabrodzie uchwałą nr XLIV/236/2018 z dnia 29 marca 2018r. przyjęła Gminny Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zabrodzie na lata 2018 – 2020.

Program zakłada działania z zakresu pracy z rodziną oraz z zakresu organizacji pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej i edukacyjnej. Głównym realizatorem niniejszego Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabrodziu, działający we współpracy z Urzędem Gminy w Zabrodziu, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zabrodziu, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Zabrodziu, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Wyszkanie, Posterunkiem Policji w Zabrodziu, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w Rodzinie w Zabrodziu, placówkami oświatowymi, Sądem Rodzinnym i Nieletnich w Wyszkanie, związkami wyznaniowymi z terenu gminy Zabrodzie, organizacjami pozarządowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wyszkanie, kuratorami sądowymi i społecznymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabrodziu w 2018 w celu zapewnienia wsparcia rodzinom zatrudniał asystenta rodziny. Asystent rodziny współpracował z 11 rodzinami : w tym 2 rodziny zostały zobowiązane do pracy z asystentem przez sąd rodzinny oraz 2 rodziny w związku z realizacją ustawy „Za życiem”. Pod względem okresu pracy, asystent rodziny współpracuje z rodzinami w wymiarze: z 3 rodzinami od 3 m-cy do 12 m-cy oraz 8 rodzinami: powyżej 1 roku. Na wydatki związane z realizacją w/w programu przeznaczono kwotę 61654,08zł, z czego: 3833,00zł wyniosła

dotacja z budżetu państwa, 56314,08zł stanowią wydatki poniesione przez gminę oraz 1507,00zł z funduszu pracy.

Pozostała działalność ośrodka - dodatkowe formy wsparcia realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabrodziu.

- ✓ Kolonie letnie „Pogodne Lato” – Gorzewo w terminie 02.07.2018r. – 16.07.2018r.

Na kolonie letnie w formie 14 dniowego integracyjnego obozu wypoczynkowego organizowanego przez Chorągiew Mazowiecką Związku Harcerstwa Polskiego w Płocku zakwalifikowano 6-ro dzieci z gminy Zabrodzie. Wyjazd kolonijny był dofinansowany ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego. Rekrutację przeprowadzono wśród rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych skutkami alkoholizmu przy udziale Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zabrodziu. Wyjazd dzieci był połączony z realizacją programu profilaktyczno-terapeutycznego.

- ✓ Dzień Dziecka „Pod Żaglami”

W dniu 2 czerwca 2018 r. Warszawskie Towarzystwo Żeglarskie we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zabrodziu zorganizowało imprezę plenerową dla 25 uczniów z naszej gminy. Impreza odbyła się w Ośrodku Sportów Wodnych „Marina” nad Zalewem Zegrzyńskim.

- ✓ Program „Kuźnia kreatywności”

W miesiącach od września do listopada 2018 roku realizowano projekty: „Kuźnia Kreatywności” i „Magia teatru”. Projekty były współfinansowanymi ze środków województwa mazowieckiego ze współfinansowaniem ze środków unijnych. Projekty realizowało już kolejny rok Towarzystwo Teatralne Kurtyna z Nadarzyna w porozumieniu z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zabrodziu i GKRPA w Zabrodziu. Projekty były skierowane do dzieci i młodzieży m.in. z terenu naszej gminy, w wieku od 7 do 16 lat. Do projektu

rekrutację pomagał przeprowadzić GOPS w Zabrodziu. W sumie zakwalifikowano 20 dzieci. W projekcie realizowane zajęcia z zakresu kształtowania umiejętności społecznych, warsztaty sportowe, plastyczne i filmowe oraz zajęcia socjologiczne i taneczne. Zajęcia w ramach projektu realizowane w Ośrodku Kultury w Zabrodziu.

✓ Program „Seniorzy na start”

Program realizowany był od sierpnia do listopada 2018r. Odbiorcami programu byli seniorzy 55+. Intencją programu była realizacja działań wobec seniorów w miejscach, gdzie nie ma jeszcze formalnych struktur działalności, m.in. pomoc w stworzeniu zrębów działalności. Projekt zakłada zorganizowanie 3 pierwszych lat działalności, pomaga rozwinąć pasje i zainteresowania. Do projektu zakwalifikowano 15 uczestników z terenu gminy Zabrodzie. Przy rekrutacji brał udział GOPS Zabrodzie.

✓ Wigilia integracyjna dla osób samotnych.

W dniu 17 grudnia 2018 roku seniorzy z programu „Seniorzy na start” we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Zabrodziu, Kołem Gospodyń Wiejskich w Zabrodziu oraz GOPS w Zabrodziu i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizowali wigilię dla samotnych mieszkańców gminy Zabrodzie. W wigilii wzięło udział około 100 osób, zaproszonych przez GOPS. Ośrodek zapewniał także transport osób, które własnym staraniem nie mogłyby przybyć na tę uroczystość. Poczęstunek składający się z 12 tradycyjnych dań wigilijnych zapewniło Koło Gospodyń Wiejskich.

✓ Wieloletni Program Wspierania Finansowego Gmin w Zakresie Dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020.

Celem programu jest pomoc najuboższym mieszkańcom gminy Zabrodzie w sfinansowaniu posiłku. Program zakłada dożywianie uczniów w szkołach oraz dzieci w przedszkolach. Priorytetem są gorące posiłki. Ponadto program

pozwalał sfinansować zasiłki celowe na zakup żywności, pomoc rzeczową w formie żywności dla osób dorosłych i dzieci. W 2018 roku pomoc uzyskało 145 osób, kwota dotacji - 46 400,00zł, wkład własny - 11 600,00zł.

✓ Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ).

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym. Powyższy Program przyczynia się do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego. Pomoc w ramach Programu kierowana jest do osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafia do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które przekazywane są bezpłatnie osobom najbardziej potrzebującym. Łącznie w 2018 roku wydano 52 skierowania.

9. UPOWSZECHNIANIE WIEDZY I KULTURY

Gminna Biblioteka Publiczna

Siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej w Zabrodziu znajduje się przy ulicy Wł. St. Reymonta 2 w Zabrodziu, a jej teren działania obejmuje obszar całej gminy Zabrodzie. Biblioteka jest samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną, która działa na podstawie statutu nadanego Uchwałą Nr XXIII/114/2008 Rady Gminy Zabrodzie z dnia 19 listopada 2008 roku. Instytucja ta została wpisana do Rejestru Gminnych Instytucji Kultury pod numerem 2/2009.

Gminna Biblioteka Publiczna w Zabrodziu służy zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa Gminy Zabrodzie oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

W 2018 roku w wypożyczalni zarejestrowano 440 – czytelników, w tym:

- a) wg. wieku - 11 czytelników do lat 5, 185 osób w wieku od 6 do 12 lat, 90 osób od 13 do 19 lat, 105 osób od 20 do 44 lat, 49 czytelników w wieku powyżej od 45 lat,
- b) wg. zatrudnienia - robotnicy (23 osoby), rolnicy (2 osoby), pracownicy umysłowi (52 osoby), dzieci i młodzież (292 osoby), inni zatrudnieni (15 osób), studenci (2 osoby).

W 2018 roku bibliotekę odwiedziło: wypożyczalnia - 3612 osób, czytelnia – 1722 osoby. W tym samym okresie odnotowano: 5646 wypożyczeń na zewnątrz (5461 książek i 185 czasopism) oraz 632 udostępnienia w czytelni (298 książek i 334 czasopisma).

W trakcie roku do inwentarza wpłynęło 534 woluminów książek o łącznej wartości: 11.528,86zł w tym:

- ✓ ze środków otrzymanych w ramach dotacji organizatora zakupiono 252 książki za kwotę 5.612,61zł,
- ✓ ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Wieloletniego Narodowego Program Rozwoju Czytelnictwa - Priorytet 1 „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych” zakupiono 248 książek za kwotę 5.500.00zł,
- ✓ jako dary od osób prywatnych i instytucji wprowadzono do inwentarza 34 książki o wartości 416,25zł.

W 2018r. w ramach edukacji czytelniczej zrealizowano: 2 wycieczki do biblioteki dla kl. „0”, 15 lekcji bibliotecznych dla uczniów klas od I do VI – szkół podstawowych z zakresu tematycznego:

- ✓ „Litera, wyraz, zdanie”,
- ✓ „Treść, książka, biblioteka”,

- ✓ „Mój ulubiony bohater „Kubuś Puchatek”,
- ✓ „Baśnie, legendy, podania” z uwzględnieniem tekstów dotyczących ziemi zabrodzkiej,

z których skorzystało łącznie 254 uczniów. W listopadzie w ramach edukacji czytelniczej odbyły się warsztaty kreatywne z serii „Wycięty kawałek historii - papier czerpany”. W lekcji tej wzięli udział uczniowie kl. V i VII Szkoły Podstawowej w Dębinkach.

W ramach uzupełnienia podstawowej działalności w 2018 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Zabrodziu zrealizowała m. in.:

- ✓ w okresie ferii zimowych, tygodniowe warsztaty teatralne oraz prezentację bajki teatru lalek pt. „Złote jajko”,
- ✓ w dniu 15 marca przeprowadziła eliminacje gminne do 41 Konkursu Recytatorskiego WARSZAWSKA SYRENKA. Wzięli w nich udział uczniowie wszystkich szkół podstawowych mieszczących się na terenie gminy oraz gimnazjum,
- ✓ w maju podsumowano konkurs plastyczny pt. „Laurka dla mamy” uwieńczony wystawą pokonkursową,
- ✓ w dniach 21 – 22 czerwca podsumowano całoroczny konkurs czytelniczy pt. „KTO CZYTA NIE BŁĄDZI”, wręczając najmłodszym oraz najlepszym czytelnikom nagrody książkowe.

Gminny Ośrodek Kultury w Zabrodziu

Siedziba Gminnego Ośrodka Kultury w Zabrodziu znajduje się przy ulicy Wł. St. Reymonta 2 w Zabrodziu, a jej teren działania obejmuje obszar całej gminy Zabrodzie.

W ofercie kulturalnej GOK w 2018 roku znajdowały się m. in.:
zajęcia stałe dla dzieci i młodzieży:

- ✓ zajęcia taneczne,
- ✓ zajęcia sportowe -sztuki walki i samoobrony,

- ✓ gimnastyka artystyczna,
- ✓ kółko plastyczne,
- ✓ język angielski,

Zajęcia stałe dla dorosłych:

- ✓ zajęcia ZUMBY,
- ✓ aerobik dla dorosłych,
- ✓ korekcja kręgosłupa,
- ✓ zajęcia muzyczne zespołu pieśni i tańca „Sława”,
- ✓ pracownia komputerowa.

Ponadto w 2018 roku Gminny Ośrodek Kultury w Zabrodziu zorganizował następujące imprezy i uroczystości okolicznościowe:

- 11.01 – XXI Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek
- 15 – 19.01 – Feryjne warsztaty dla dzieci pod hasłem „Coś z niczego”
- 20.03 – Pokaz Szkoły tańca „FEN”
- 29.03 – Wyjazd KGW Zabrodzie na Kiermasz Wielkanocny do Radia dla Ciebie
- 16.04 – Giełda Zdrowia i Urody
- 19.05 – II Festiwal Biegowy "Wzdłuż Mieniugi i Wrzosowisk Mostówki”
- 27.05 – Koncert z okazji Dnia Matki
- 03.06 – Festyn z okazji Dnia Dziecka w Dębinkach w tym Przegląd Piosenki Przedszkolnej „Wesołe Nutki”
- 24.06 – Piknik charytatywny
- 08.07 – Jagodowe żniwa za brodem
- 13 – 24.08 – Wakacyjne zajęcia sportowe
- 23.08 – teatrzyk bajkowy „Smocza Legenda”
- 02.09 – Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Zabrodzie
- 14.09 – Uroczystość poświęcenia kapliczki powstańczej – Fiszor

- 23.09 – Uroczystości wmurowania tablicy upamiętniającej 100-lecie odzyskania niepodległości na cmentarzu w Niegowie - XI Mazowiecki Bieg Norwidowski
- 13.10 – ZŁOTE GODY
- 24.10 – Warsztaty kulinarne – Sójka mazowiecka w ramach programu fundacji AKOMODACJA, pt. „Królowa kiszonek – Kapusta”
- 02.11 – Kreatywne warsztaty – mydełko glicerynowe
- 07.11 – Warsztaty kulinarne – Pieczenie w ramach programu fundacji AKOMODACJA, pt. „Królowa kiszonek – Kapusta”
- 11.11 – Obchody Narodowego Święta Niepodległości
- 05.12 – Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Tu jest mój kraj”
- 07.12 – Gminne MIKOŁAJKI
- 13.12 – Rodzinne warsztaty wykonywania ozdób świątecznych
- 17.12 – Wigilia dla podopiecznych GOPS

Bogatą ofertę zajęć stałych i imprez kulturalnych, organizowanych lub współorganizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury uzupełniały następujące wydarzenia i spotkania, które odbywały się na terenie ośrodka:

- ✓ styczeń: Turniej Szkoły Walki i Samoobrony KOBRA, szkolenia dla rolników,
- ✓ luty: szkolenia dla rolników, spotkanie dostawców mleka z przedstawicielami Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej Grodzisk Mazowiecki, dzień Babci i Dziadka - ZSP w Adelinie,
- ✓ marzec: szkolenia dla rolników, spotkanie Stowarzyszenia BRACTWO ZABRODZKIE, badania wzroku dla mieszkańców, etap gminny konkursu recytatorskiego WARSZAWSKA SYRENKA, warsztaty wielkanocne - przedszkola Zaczarowany Ołówek,
- ✓ kwiecień: mammografia MAMO MED.,

- ✓ maj: uzgadnianie zakresu i własności działek - Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne,
- ✓ czerwiec: szkolenia dla rolników,
- ✓ sierpień: mammografia MAMO MED., mammografia LUX MED., 16 rocznica powstania grup rodzinnych, samopomocowych – AA i Al-anon, posiedzenie Rady Gminy Zabrodzie i jej stałych komisji,
- ✓ wrzesień: realizacja projektu GOPS dla dzieci i młodzieży „Kuznia Kreatywności” (w okresie IX-XII), realizacja projektu GOPS dla dorosłych „Seniorzy w natarciu” (w okresie IX-XII), spotkania przedwyborcze komitetów wyborczych,
- ✓ październik: spotkanie w ramach projektu „Czyste Powietrze”, badania wzroku dla mieszkańców, spotkania przedwyborcze komitetów wyborczych, szkolenia MODR,
- ✓ listopad: wystawa niepodległościowa Stowarzyszenia na rzecz Gminy Zabrodzie BRACTWO ZABRODZKIE, szkolenie dla rolników,
- ✓ grudzień: warsztaty świąteczne Niepublicznego Przedszkola ZACZAROWANY OŁÓWEK.